

Õiguskantsler

Teie 06.05.2016 nr

Meie 11.05.2016 nr 7-4/160560/1602078

Juhiloa vahetamisest

Austatud avaldaja

Palusite kontrollida, kas Maanteeamet käitus õiguspäraselt, kui keeldus vahetamast Teie juhiluba põhjusel, et Teie rahvastikuregistrisse kantud elukohaandmed olid ebapiisavad. Samuti palusite selgitada, kas juhiloa pikendamist saab nõuda tuginedes Genfi 1949. aasta teeliikluse konventsioonile.

[Liiklusseaduse](#) § 100 lg 1 kohaselt antakse mootorsõiduki juhtimisõigus isikule, kelle alaline elukoht on Eestis. Nõue tuleneb [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ](#) artikkel 7 lõikest 3 ning selle eesmärk on takistada Euroopa Liidus kehtiva isikute vaba liikumise õiguse kuritarvitamist. Euroopa Liidu liikmesriigid annavad juhtimisõigust erinevatel tingimustel, mis tekitab riski, et juhtimisõigust taotletakse kõige leebemate või sobivamate nõuetega riigis, kus tegelikult ei elata ega liigelda. Esineb ka oht, et juhtimisõigust püütakse taotleda teises riigis siis, kui see on tegelikus elukohariigis ühel või teisel põhjusel ära võetud. Just sellise kuritarvituste riski maandamiseks kontrollitakse juhtimisõiguse andmisel või uuendamisel seda, kas isik taotleb juhtimisõigust oma alalise elukoha riigis. Alalise elukoha nõue on põhjendatud ning põhiseadusega kooskõlas.

Liiklusseaduse § 100 lõike 2 kohaselt tõendavad alalist elukohta rahvastikuregistri andmed. Rahvastikuregistri andmed tõendavad, et isik elab Eestis ka siis, kui rahvastikuregistrisse on kantud elukoht kohaliku omavalitsuse täpsusega. Nii Maanteeameti eksamiosakond kui ka Jõgeva büroo, mille poole Teie pöördusite, kinnitasid nendega peetud telefonivestlustes, et järgivad sellist seaduse tõlgendust.

Avalduses viitasite, et rahvastikuregistris on Teie elukohaks märgitud „Jõgeva, Põltsamaa“. [Õiguskantsleri seaduse](#) § 21 lg 1 alusel kontrollisime, kas rahvastikuregistri andmetel on Teie elukoht Eestis. Selgus, et 10. mai 2016 seisuga ei olnud Teie elukohaandmeid rahvastikuregistrisse kantud, ka mitte üksnes kohaliku omavalitsuse üksuse täpsusega. Seega ei tõenda rahvastikuregistri andmed, et Teie alaline elukoht on Eestis ning Maanteeamet ei saanud liiklusseaduse § 100 lg 1 ja lg 2 alusel Teie juhiluba vahetada.

Eeltoodust tulenevalt käitus Maanteeamet õiguspäraselt, kui keeldus rahvastikuregistrisse kantud andmete ebapiisavuse tõttu Teie juhiluba vahetamast.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kui soovite tõendada oma alalist elukohta rahvastikuregistri andmete abil, peaksite esitama elukohateate ning oma elukoha registreerima. Juhised elukoha registreerimiseks on kättesaadavad näiteks riigiportaalis aadressil https://www.eesti.ee/est/eluase/elukoha_registreerimine/.

Liiklusseaduse § 99 lg 1 p 3 kohaselt kehtivad Eestis ka Genfi 1949. aasta teeliikluse konventsiooni osalisriikides väljastatud juhiload. Sellised juhiload vahetatakse Eesti juhiloa vastu liiklusseaduse § 99, mitte Genfi 1949. aasta teeliikluse konventsiooni alusel. Liiklusseaduse § 99 lg 1 punktis 3 on Genfi 1949. aasta teeliikluse konventsiooni osalisriikidena peetud silmas üksnes välisriike ning see ei kohaldu Eestis väljaantud juhilubade vahetamisele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Sten Andreas Ehrlich 693 8408
StenAndreas.Ehrlich@oiguskantsler.ee